Statsforvalteren i Innlandet

Vår dato: 08.04.2022
Vår ref: 2022/2190
Deres dato:
Deres ref:

MAARUD AS AVD DISENÅ
Maarudvegen 130
2114 DISENÅ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Merethe Kleiven, 61266083

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Maarud AS avd. Disenå

Kontrollnummer: 2022.029.I.SFIN

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Stian Kopperud

*Andre deltagere fra bedrifte*n:
Elling Ødegaard
Arild Hansen

Fra Statsforvalteren i Innlandet:
Merethe Kleiven

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Innlandet:
Line Andersen
Jonas O. Elnes

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Maarud AS, Disenå, den 17. mars 2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Innlandet avdekket to avvik under inspeksjonen.

Avvik:
1. Bedriften har ikke tillatelse etter forurensningsloven for det nye slambehandlingsanlegget.
2. Bedriften har ikke en tilfredsstillende registrering og oppfølging av avvik knyttet til ytre miljø.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Merethe Kleiven
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sør-Odal kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Maarud AS avd. Disenå	
Organisasjonsnr.: 873125632	**Eies av:** Maarud AS
Bransjenr. (NACE-kode): 15.31	

Kontrollert enhet

Navn: Maarud AS avd. Disenå	**Anleggsnr.:** 3415.0006.01
Kommune: Sør-Odal	**Fylke:** Innlandet
Anleggsaktivitet:	
Tillatelse gitt: 16.12.2008, utslipp fra potetbearbeidende virksomhet 24.07.1997, mellomlagring av kloakk-/produksjonsslam og deponering av jordavfall	**Sist endret:** 25.07.2008

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Prosess og renseutstyr
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner
Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Maarud AS avd. Disenå plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For å lukke avvik 1, manglende utslippstillatelse, må dere innen **15.08.2022** sende oss en søknad om tillatelse etter forurensningslovens § 11. I og med at begge de eksisterende tillatelsene er gamle og ikke i samsvar med dagens virksomhet, er det behov for å fornye disse. Vi ser det videre som hensiktsmessig å samle de til en felles tillatelse. For mer detaljer se vår kommentar til avvik 1 og punkt 7 om andre forhold i denne rapporten.

Vi ønsker tilbakemelding på hvordan dere har forbedret avviksregistrering og håndtering beskrevet i avvik 2. Tilbakemelding på dette ønsker vi senest **02.05.2022**.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfinpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Innlandet v/Jonas O. Elnes (jooel@statsforvalteren.no).

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 22.02.2022. Bedriften skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Maarud AS, avd. Disenå bli ilagt et gebyr på kr 28 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Bedriften vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang
Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Innlandet (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1
Bedriften har ikke gyldig tillatelse etter forurensningsloven for det nye slambehandlingsanlegget.

Avvik fra:
Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) § 7 og 11

Kommentar:
Bedriften har en eldre tillatelse til mellomlagring av kloakk-/produksjonsslam og deponering av jordavfall. Tillatelsen fra 1997 regulerer følgende:

- mellomlagring av inntil 2000 tonn kloakk-/produksjonsslam m/tørrstoff 13 % eller ca. 1 130 tonn m/tørrstoff 23 % før innlagring i slamlåve.
- Deponering av jordavfall med ca. 700 m^3 per å (ca. 50-60 % tørrstoff) begrenset til 4500 m^3 totalt.

Videre har dere en tillatelse fra 2008 som blant annet omfatter følgende:

- Behandling av slam ved våtkompostering i tette reaktortanker (punkt 9.2).

I forbindelse med tilsynsbesøket informerte dere om at dere ikke lenger håndterer slammet som produseres på Maarud AS avd. Disenå i tråd med eksisterende tillatelser. Et nytt rankekomposteringsanlegg for behandling av avløp- og produksjonsslam har nylig blitt satt i drift. Det er utarbeidet i samarbeid med Nibio, samt i dialog med Mattilsynet. Selv om Statsforvalteren ser positivt på at dette anlegget er opprettet, drives det i dag uten nødvendig tillatelse etter forurensningsloven. I henhold til forurensningslovens § 7 må forurensende virksomhet har tillatelse etter § 11 dersom utslipp ikke er lovlig etter § 8 eller 9. Deres virksomhet er ikke lovlig etter forurensningslovens § 8 eller 9. Dette betyr at det nye slambehandlingsanlegget i dag drives uten nødvendig utslippstillatelse.

Vi forventer at det utarbeides en søknad om tillatelse etter forurensningsloven § 11 så raskt som mulig.

Avvik 2
Avvik knyttet til ytre miljø blir ikke registrert i bedriftens avvikshåndteringssystem.

Avvik fra:
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 pkt. 7.
Tillatelse etter forurensningsloven (tillatelse nr. 2007006) pkt. 2.5.

Kommentar:
Bedriften har et avvikshåndteringssystem og arbeider kontinuerlig med avviksregistrering og håndtering. Det framgikk under tilsynet at det ikke foreligger konkrete rutiner, eller en praksis for å registrere avvik på ytre miljø inn i dette systemet. Vi mener dette er problematisk da det blir vanskelig å se årsakssammenhenger mellom avvik i de ulike avdelingene, samt å gjøre trendanalyser på avvik relatert til ytre miljø.

7. Andre forhold

Forurensningsmyndigheten kan ta initiativ til en full revisjon av en tillatelse når den er eldre enn 10 år. Denne 10-års-regelen følger av forurensningsloven § 18 tredje ledd, hvor det heter at tillatelser i alle tilfeller kan tilbakekalles eller endres når det har gått 10 år eller mer. Det er en uttalt målsetning at eldre utslippstillatelser i alle bransjer som Statsforvalteren er ansvarlig for skal revideres. En slik revidering kaller vi en totalrevidering og betyr at vi gjør en helhetlig vurdering av alle vilkår i tillatelsen. På denne bakgrunnen utsteder vi en ny, oppdatert tillatelse.

Bedriften har to eksisterende utslippstillatelser etter forurensningsloven (tillatelse nr. 2008.0498.T og 1992.0240.T). I eksisterende tillatelse til utslipp fra potetbearbeidende industri er det satt en ramme på 45 000 tonn potetråstoff i året. Per i dag bruker dere ca. 28 000 tonn potetråstoff per år. I tillegg er de årlige utslippene av komponenten regulert med grenseverdier i tillatelsen, herunder KOF, BOF og Tot-P, langt lavere enn de fastsatte grenseverdiene. Vi anser det hensiktsmessig at rammen i tillatelsen og grenseverdiene som er gitt stemmer mer overens med de faktiske forholdene i dag, inkludert den produksjonen dere planlegger å ha i nær framtid. I tillegg håndterer dere ikke lenger avløps- og produksjonsslammet i henhold til eksisterende tillatelse jf. avvik 1. Samlet sett er derfor vår vurdering at tillatelsene må revideres. Vi ser det da som mest hensiktsmessig å samle alle tillatelsespliktige aktiviteter/virksomheter hos Maarud AS avd. Disenå i en felles tillatelse etter forurensningsloven. Dette innebærer at bedriften må utarbeide en søknad som omfatter hele virksomheten, inkl. renseanlegget og slambehandlingsanlegget.

Mer informasjon om hva en søknad etter forurensningslovens § 11 finner dere forurensningslovens kapittel 36 som omhandler behandling av tillatelser etter forurensningsloven. I § 36-2 listes kravene til innhold i søknad om tillatelse.
Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) - Lovdata

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter.
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren.